

Makkai Ádám

Petőfi és a kis cigány a székelyudvarhelyi szoborparkban

Orbán János Dénesnek

Lehetett talán tíz vagy tizenegy,
és persze vézna volt és ápolatlan,
rólunk meg – gondolom – lerítt a tény,
hogy turisták vagyunk, nyugatiak.
Koldulni jött, nagy csillogó szemekkel,
s már nyúltam volna gyűrött lejeimhez
hogy lerázhassam ezt a kis cigányt,
mikor OJD rászólt: „Tudsz egy verset?
Mondd el először szépen, magyarul...”
kinyújtott kezében az áhított
bankóval. Összenéztünk: feleségem
csodálkozó mosollyal viszonzta
OJD számunkra igen szokatlan
koldus-nevelő pedagógiáját,
s a kis cigány srác rázendített bátran:

„A Kárpátoktól le az Al-Dunáig
Egy bős üvöltés, egy vad zivatar!
Szétszórt hajával, véres homlokával
Áll a viharban maga a magyar.

Ha nem születtem volna is magyarnak,
E néphez állanék ezennel én,
Mert elhagyott, mert a legelhagyottabb
Minden népek közt a föld kerekén...”

Ifjonti kezdő s újdondász koromban
sokat csúfoltam én Petőfi Sándort,
hogy „modoros” meg „túl hazafias”,
ki most itt Udvarhelyt e sráccal rámszólt:

„Csak rámleltél, látom, Székelyudvarhelyen —
a kis cigányt, látod, én nem untam el, nem,
te meg csak nézz körül jól — ne merj bánkódni —
itt állnak őrt Bethlen, Báthory, Rákóczi,
s bár elhúztál ‘Ábelnek Amerikába’,
fél évszázad múltán mégis, mindhiába’
rád talált a múltad vén Székelyudvarhelyt,
míg választott hazád vakvágányra terelt.”

A kis cigány örült: pénz lett az ének;
mi meg tapsoltunk, mint egy nagy színésznek.

A tornaterem

(adalékok Dante Poklához)

Nagy költő volt Maestro Dante
családnevén Alighieri,
kérdem: füle lerobbant-e
hogy fájdalmam alig kérdi,
    mert itt bátran vigyorognak,
    ritkán hallatszik egy nyögés
    — pirulj el Hold! Fintorogj Nap! —
    térdem csorbán remegő kés
jobbra csuklik, balra csuklik
gerincembe belenyilal.
Mit szóltak volna a ruszlik:
„állóbringa? Hol az ital?”
    Mellettem egy négyszáz fontos
    bálnaszerű vénség hágja
    a hegymászó gépet — fontos
    hogy a ritmust eltalálja —
nyaka körül fülhallgató
azon hallgat hip-hop zenét,
nekem alig felfogható
mért tartja csukva a szemét?
    Jobboldalt egy félig néger
    úgy hajt, mintha üdvössége
    múlna rajta, égig ér fel
    torzult arca tükörképe.
Három őrzőnk ül a vártán:
komputeren ellenőrzik
kinek dukál melyik járgány
s hogyha csalsz orrodra tűzik.
    Evezőgép, guggológép
    bicepsz, tricepsz mozgatója:
    ezt sínyle a kárhozott nép
    egész héten szombat óta.
Van ki szeretne lefogyni
s van aki hízni szeretne;
ki innét el tud kotródni
annak szolgál a szerencse.
    Létesíts egy rondabugyrot
    tornázóknak, Signor Dante,
    tudja meg ki orra bukott
    hogy illő szintre zuhant-e?